

Modul 5: Veien videre

MManus til den som leder fagsamling 15: *Framdriftsplan*

Dette er manuset til Powerpoint-presentasjonen *Framdriftsplan*?

Mål for fagsamlingen:

Personalet skal sammen starte prosessen med å utvikle en framdriftsplan for arbeidet med å videreutvikle barnehagens digitale praksis.

Lysark 1: Framdriftsplan

I denne fagsamlinga skal vi både avslutte arbeidet med nettressursen Barnehagens digitale praksis, og vi skal jobbe sammen for å finne veien videre gjennom å starte med å utvikle en felles framdriftsplan for vår digitale praksis. I arbeidet med å utvikle en framdriftsplan er det viktig at områdene vi ønsker å videreutvikle oss på samsvarer med det vi sammen har funnet ut i gjennomgangen av tidligere refleksjonsarbeider, og vi skal derfor bruke oppsummeringen fra arbeidet med Linking-Ideas-skjemaet som utgangspunkt i dette arbeidet også. Arbeidet med å utvikle en bærekraftig framdriftsplan deles gjerne inn i ulike faser hvor det skifter mellom hvem i personalet (hvilke aktører) som involveres.

Lysark 2: Arbeid med framdriftsplan

Planarbeid må forgå over tid, dette er en lengre prosess hvor flere aktører deltar, og hvor innspill fra alle ansatte som også skal operasjonalisere eller sette i verk planen derfor må involveres underveis. Man bør også utarbeide en milepælsplan eller plan hvor arbeidet med å utvikle planen synliggjøres og hvor tidfesting og ansvarsfordeling er tydelig framstilt. Videre bør også planen si noe om implementering og forankring i personalet som skal gjennomføre de pedagogiske tiltakene. Evaluering og videreutvikling bør også skriftlig-gjøres slik at alle involverte kan delta, og på den måten styrke planen og arbeidet med å gjøre planen til et levende dokument som fremmer pedagogiske sammenhenger som utvikler barnehagens digitale praksis.

Nå skal vi jobbe med et gruppearbeid organisert som **MÅL - SITUASJON - TILTAK** i arbeid med å utvikle en framdriftsplan for utvikling av barnehagens digitale praksis. Arbeidet deles som nevnt i deler eller faser, og nå skal vi starte med:

Fase 1: Innhent innspill og synspunkter fra hele personalgruppen

Til deg som leder fagsamlinga; her er informasjon om den praktiske gjennomføringen:

Personalet sitter i grupper på 3-5 personer. Den som leder samlinga forklare metoden

MÅL – SITUASJON – TILTAK før dere setter i gang med arbeidet. Se ***Slik bruker du modulene*** for nærmere forklaring på metoden dere skal bruke i **Fase 1**.

Lysark 3: MÅL – SITUASJON – TILTAK

Nå skal vi jobbe sammen i grupper, der vi skal diskutere problemstillingene vi ser her. Tenk over hvilke områder vi jobbet fram sammen i arbeidet med Linking-Ideas-skjemaet på forrige fagsamling. Hvordan kan vi skrive fram både innhold og arbeidsformer på en hensiktsmessig måte som passer til vår barnehage?

Til deg som leder fagsamlinga; her er informasjon om den praktiske gjennomføringen:

Alle gruppene jobber med samme spørsmål:

Hva er sentralt å ha med i en framdriftsplan for barnehagens digitale praksis?

Hvilke temaer, aktiviteter eller områder mener dere bør være med i en fremdriftsplan for barnehagens digitale praksis?

Hva er barnehagens nåværende digitale praksis? (situasjon)

Gruppen noterer på Post-It-lapper og plasserer disse under **MÅL – SITUASJON – TILTAK** kolonnene i skjemaet/arket.

Lysark 4: Oppsummering

I denne delen av gruppearbeidet skal vi nå gjennomføre en oppsummering der alle gruppene skriver inn sine idéer til framdriftsplanen i en digital delingsplattform eller dere presenterer dette ved et muntlig framlegg.

Oppsummeringen fra arbeidet med MÅL – SITUASJON – TILTAK tas med videre arbeid med framdriftsplanen i barnehagens ressursgruppe (sammensatt av ledelse og pedagoger med god profesjonsfaglig digital kompetanse).

Til deg som leder fagsamlinga; her er informasjon om den praktiske gjennomføringen:

Det anbefales at dere gjennomfører oppsummeringen på en slik måte at ressursgruppa kan innhente personalets innspill på en rask og enkel måte når de skal jobbe videre med framdriftsplanen i neste fase av arbeidet.

Lysark 5: Videre arbeid med framdriftsplanen

Som det innledningsvis ble nevnt er det å utarbeide en bærekraftig framdriftsplan for arbeid med barnehagens digitale praksis et arbeid som foregår i faser hvor alle ansatte involveres flere ganger underveis. Vi har nå gjennomført fase 1 sammen i denne fagsamlinga, og i fase 2 er det ressursgruppa som skal jobbe fram et utkast til planen. Dette utkastet vil dere få anledning til å les og komme med innspill til, før ressursgruppa igjen jobber med framstillingen av framdriftsplanen. Dette kan sies å være fase 3 i arbeidet med planen. Ressursgruppa vil i etterkant av høringsrunden(e) skrive fram nye innspill slik at

deres «stemmer» blir å finne igjen i planen. I fase 4 vil ressursgruppa presentere den nye framdriftsplanen, og arbeidet med å forankre og iverksette planen settes i gang. Planen skal være med på å sette retning i arbeidet og skape en felles forståelse for arbeidet som skal gjøres.

Oversikt over fasene i arbeidet med framdriftsplanen:

Fase 2: Ressursgruppen jobber videre med personalgruppene innspill. Arbeidet med dette gjøres i etterkant av arbeidet med modul 5.

Fase 3: Gjennomfør en eller flere høringsrunder av framdriftsplanen i personalgruppen. Juster planen og skriv fram relevante innspill.

Fase 4: Presenter framdriftsplanen for personalet og start arbeidet med forankring og implementering av planen.

Lysark 6: Forankringsarbeid

Det å utvikle praksis sammen handler i stor om samskaping. Dette kan være en krevende øvelse - som forutsetter god forankring i den enkelte barnehagen og en kultur for læring i fellesskap der vi opplever trygghet til å dele våre faglige perspektiv og meninger. Samskaping skjer ved at vi støtter hverandre, møtes med realistiske forventninger og ved at alle opplever et handlingsrom innenfor de felles bestemmelsene som er gjort. Dette krever også engasjerte og involverte ledere.

Her er noen sentrale faktorer som vi må tenke igjennom i forankringsarbeidet med både framdriftsplanen og selve gjennomføringen av tiltakene vi har blitt enige om. Disse faktorene virker inn på hvor bærekraftig utviklingsarbeidet med barnehagens digitale praksis blir:

Felles visjon:

Det å ha en felles visjon og formål tilpasset den enkelte barnehage er essensielt. Et viktig stikkord her vil være **kjernekomponenter**, der man løfter fram tre områder som det bør settes søkelys på i arbeidet. Det handler om å ha en felles forståelse for hva vi skal gjøre og hvorfor vi gjør dette. For at dette skal bli en felles forståelse i personalet må felles visjon og formål forankres i personalet slik at alle utvikler et eierforhold til arbeidet eller som her; framdriftsplanen. Dette må det også jobbes med og repeteres underveis slik at den felles uttalte visjonen og formålet stemmer overens med hva den enkelte ønsker og tenker om sin egen praksis. Det må minnes på **hvorfor** vi gjør dette og den enkelte ansatte må tenke på hva dette innebærer for meg.

Fremdriftsplan:

Det å lage en detaljert fremdriftsplan, med en klar ansvarsfordeling er som sagt viktig både for å sikre framdrift, men også for å kunne evaluere framdriften. For å kunne utvikle en slik plan må vi vurdere «her og nå» situasjonen og ha et klart bilde om formålet (hvorfor vi går i gang med dette utviklingsarbeidet eller lager denne framdriftsplanen). Det er også nødvendig at vi vurderer de ressursene vi har til disposisjon i arbeidet på vår barnehage.

Pedagogisk ledelse:

For å lykkes med utviklingsarbeid er pedagogisk ledelse en suksessfaktor. Det handler blant annet om det å etablere faglige mål for barnehagen, delta aktivt i læringsaktiviteter og det å gi faglige tilbakemeldinger til kollegaer. Vi skal drive med systematisk kompetanseutvikling sammen. Samtidig har også distribuert ledelse vist seg å ha positiv innvirkning på organisasjonsutvikling som strekker seg over tid. Det er nødvendig å legge til rette for god samhandling mellom ledere og medarbeidere. Der den enkelte barnehageansatt opplever at de har eierskap, ansvar bidrar til lojalitet og forplikter til deltakelse.

Rolleavklaringer:

For at utviklingsarbeidet skal fungere er det viktig at rollene, mandatet og forventningene til ressurspersonene avklares. Her må ressurspersonene oppleve at forventningene til dem i forbindelse med planarbeidet kombineres med støtte fra ledelse og andre kollegaer, dette er nødvendig for at de skal lykkes med arbeidet.

Arenaer:

Legge til rette for klare arenaer for utviklingsarbeidet og arbeidet med framdriftsplanen. Alle skal bidra til at det er knyttet forventninger til de ulike arenaene. Hva forventes? Hvem leder? De praktiske rammene, som for eksempel tid må legges til rette. Når skal arbeidet med framdriftsplanen gjøres?

Målretting:

Arbeidet med framdriftsplanen og senere når planen skal iverksettes må oppleves som målrettet. Det vil si at alle arenaer må oppleves som relevante og hensiktsmessige. Det må føre fram til noe. Og dette kan være ulikt for ulike arenaer. Det er viktig å huske på at om vi skal komme fram til en beslutning – må møtet rigges på en annen måte enn om vi skal ha lærende møter og dialogkonferanser. I utviklingsarbeidet og i arbeidet med framdriftsplanen må forankringen gjentas med hensyn til vår felles visjon. På den måten vil vi oppleve at våre ønsker samsvarer med fellesvisjonen, og at vi faktisk ser hvordan arbeidet som gjøres bidrar til å fremme visjonen.

Profesjonsutviklende samtaler:

Dialog er et felles prosjekt der deltakerne skaper noe sammen. Diskusjon har som formål å komme til en beslutning, og hver deltaker kjemper for sin mening.

Ressurspersoner og de som skal jobbe med profesjonsutviklingen i barnehagen trenger kunnskap og kompetanse til å iscenesette utviklende samtaler.

Lysark 7: Videre arbeid med framdriftsplanen

Som dere ser, er det både et tidkrevende og sammensatt arbeid å utvikle en god framdriftsplan. Vi mener at det er nødvendig å arbeide i samskappingsprosesser som involverer hele personalet før selve arbeidet skal gjennomføres sammen med barna. Det er også viktig å sette av tid til fortløpende evaluering underveis, men også til slutt etter tidsrammene som settes i framdriftsplanen er nådd. Deretter må vi revidere planen vår for å tilpasse den til vår «nye» praksis før vi setter nye mål for arbeidet. Dette er med andre ord en

kontinuerlig prosess som vil foregå i et langsiktig perspektiv.

Oversikt over de siste fasene i arbeidet med framdriftsplanen:

Fase 5: Fra ord til handling eller fra plan til gjennomføring i praksis sammen med barna.

Fase 6: Evaluering (underveis og i etterkant av arbeid).

Fase 7: Revidering av framdriftsplanen for å tilpasse barnehagens digitale praksis og for å fortsette å videreutvikle arbeidet.

Lysark 8: Å utvikle en framdriftsplan

Dette er en visuell framstilling av prosessen med å utvikle en framdriftsplan.

Lysark 9: Hva må man tenke på?

Vi skal se nærmere på hva som bør være med i en plan, og hvilke punkter som bør være med i **Innholdsfortegnelsen:**

INNLEDNING

FORMÅL

SITUASJONSBEKRIVELSE/NÅ-SITUASJON

HOVEDMÅL/OVERORDNET MÅL

MÅLGRUPPER

INNSATSOMRÅDER (=DE STRATEGISK VALGENE)

RESULTATMÅL

ORGANISERING

MEDSPILLERE

EVALUERING OG LÆRING

RAPPORTERING

Kort oppsummering om planarbeid: Lag en tidslinje for utvikling av planen

Planarbeidet må forgå over tid, det er en lengre prosess hvor flere aktører deltar, og hvor innspill fra pedagogene som skal operasjonalisere/sette i verk planen må involveres underveis. Man bør utarbeide en milepælsplan eller plan hvor arbeidet med å utvikle planen synliggjøres og hvor tidfesting og ansvarsfordeling er tydelig. Videre bør planen si noe om implementering og forankring i personalet. Evaluering og videreutvikling bør også skriftlig gjøres slik at alle involverte kan delta og på den måten styrke planen og igjen arbeidet med å gjøre planen til et levende dokument.

Lysark 10: Å bygge stein for stein i arbeidet med å utvikle barnehagens digitale praksis

Lysark 11: Involver barna i arbeidet med å utvikle barnehagens digitale praksis!

Lysark 12: Ta kontakt med Skrivsenteret om dere lurer på noe i forbindelse med planarbeidet og veien videre med å utvikle barnehagens digitale praksis.

Kontaktperson: heidi.sando@ntnu.no